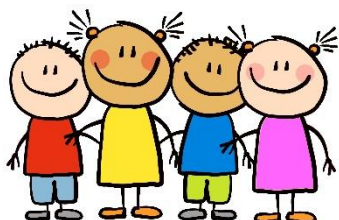

Plán výchovy a péče

Cílem je rozvoj schopnosti dítěte, jeho kulturních a hygienických návyků, formování osobnosti, rozvíjení dovednosti a zabezpečení fyzické a psychické pohody dítěte.

Měsíční tématické celky:

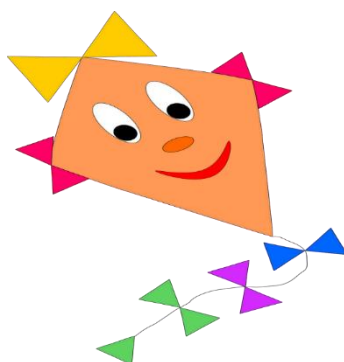
Září

Adaptace, seznamování dětí
Dozrává ovoce
Babí léto, změny v přírodě
Odlet vlaštoviček do teplých krajů
Doprava, bezpečné přecházení silnice

Říjen

Barvený podzim
Zvířátka v lese
Sbíráme a poznáváme plody (kaštiny, žaludy, oříšky)
Rozsvěcování dýní
Pouštíme draka

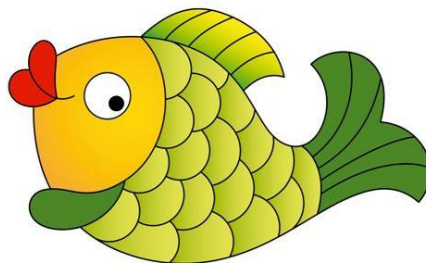
Listopad

Podzimní deště, příroda se připravuje na zimu
Příchod Martina na bílém koni
Poznáváme části těla a oblečení
Ústní hygiena
Nakupování (pojmenovávání předmětů)

Prosinec

Mikuláš
Advent – vánoční přípravy
Lucie, noci upije - rozsvěcení světýlek
Nácvik na Vánoční besídku
Vánoce

Leden

Příchod tří králů
Krmení ptáčků
Stavíme sněhuláka
Lesní zvířátka v zimě

Únor

Únor bílý, pole sílí – příroda odpočívá pod sněhovou peřinou

Co nás čeká u lékaře

Pečujeme o své zdraví, sport, otužování, vitamíny

První sněženky

Masopust

Březen

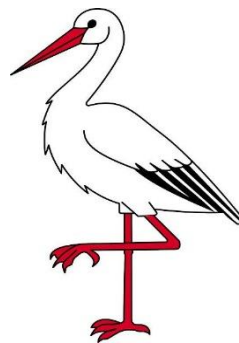
„Na svatého Řehoře, čáp letí přes moře“ - přilet ptáků z teplých krajů

Probouzí se příroda

Poznáváme mláďata zvířat

„Šel zahradník do zahrady s motykou..“ – jarní práce na zahradě

Poznáváme jarní květiny

Duben

Velikonoční tradice – zdobení vajíček

„Hody, hody, doprovody..“ – Velikonoce

„Travička zelená, to je moje potěšení“

Rozkvétají stromy (včeličky, opylování)

Pálení čarodějnic

Květen

Zdobíme májku

Poznáváme jarní květiny

Poznáváme drobné živočichy

Poznáváme domácí zvířata

„Čáp ztratil čepičku, měla barvu barvičku..“ poznávání barev

Červen

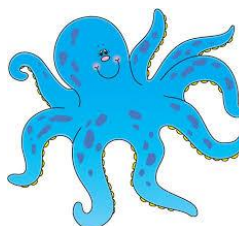
Den Dětí

Poznáváme zvířátka v zoo

Dozrává první ovoce – třešně, jahody

Pozorujeme změny v přírodě

Mořský svět

Červenec

Letní hry, koupání a vodní sporty
Stavíme stavby z písku
Pozorujeme lidi při práci (povolání)
Poznáváme dopravní prostředky
Dozrává obilí – žně

Srpen

Poznáváme ovoce a zeleninu
Poznáváme vývojová stadia berušky, motýla
Poznáváme houby
Poznáváme domácí zvířata
Připravujeme děti na vstup do mateřské školy

Rozumová výchova:

Hlavním cílem rozumové výchovy je rozvoj poznávacích procesů a řečových schopností dítěte.

Obsahem rozumové výchovy je:

- rozvíjení poznávacích procesů
- rozvíjení pozornosti
- rozvíjení paměti
- rozvíjení řeči a myšlení
- rozvíjení sociálních vztahů a citů

Základním zdrojem poznání pro dítě je jeho životní prostředí a nejbližší i vzdálené okolí. V něm získává důležité informace o vlastnostech a účelnosti předmětů, o různých činnostech a jevech.

Cíle rozumové výchovy dělíme na:

- seznamování se s okolím a přírodou
- výchovu pozornosti a soustředěnosti při pozorování objektů
- rozvíjení smyslového vnímání
- cvičení paměti
- rozvíjení myšlení a řeči

Seznamování se s okolím a přírodou.

Poznávání a pojmenovávání předmětů i pochopení jednoduchých souvislostí a příčinných vztahů. Dítě postupně pozná a pojmenuje části těla, oblečení, druhy jídel, dopravních prostředků, jména dětí ve skupině, nábytek a místnosti, druhy ovoce a zeleniny, zvířata a známé květiny, zná svou značku, jméno apod. Pozorováním lidí při práci a prostřednictvím obrázků poznává zaměstnání, některé pracovní úkony provádíme před dětmi i s jejich spoluprací, obohacujeme tak zkušenosti dětí, které využijí

v nápodobivých hrách. Na vycházce nebo pobytu na zahradě upozorňujeme děti na přírodní jevy, vedeme je k poznávání rostlin, stromů, plodů, poznáváme drobné živočichy.

Výchova pozornosti, soustředěnosti a pozorování objektů

Rozvíjení smyslového vnímání

Hry rozvíjející zrakové vnímání:

- prohlížení obrázkových knížek
- didaktické hry, v kterých děti třídí předměty podle různých znaků – podle barvy, velikosti, tvaru
- pohybové hry pro nácvik prostorové orientace
- konstruktivní hry – procvičování polohové orientace
- interaktivní tabule
- snoezelen

Hry rozvíjející sluchové vnímání

- interaktivní tabule
- ozvučné hračky

Hry rozvíjející hmatové vnímání:

- hry s hračkami různého povrchu

Rozvíjení chuťového a čichového vnímání

- nejvhodnější jsou přirozené situace při jídle

Cvičení paměti

- pojmenovávání předmětů, činnosti, reprodukce písniček, básniček, říkanek
- ukládání hraček na stejné místo

Rozvíjení myšlení a řeči

- rozšiřování slovní zásoby, souvislejší a přesnější vyjádření myšlenek větami
- podporujeme samostatný řečový projev

Výchovná zaměstnání, která rozvíjejí řeč dětí :

- vyprávění pohádek a hraní maňáskových scének
- říkanky a básničky
- rytmizace a melodizace řeči
- prohlížení obrázků

Hra jako prostředek rozumové výchovy

- hry didaktické
- hry nápodobivé a úlohové

Mravní výchova.

Cílem mravní a citové výchovy je poskytování lásky, bezpečí, jistoty, tzn. souboru příjemných stimulů a podmínek pro somatický, psychický a emocionální vývoj dítěte. Citová a mravní výchova se uplatňuje v dětském kolektivu po celý den, při každém styku pečující osoby s dětmi. Úkolem mravní výchovy je rozvíjet pozitivní emocionální vztahy a formovat charakterové vlastnosti dítěte.

Obsah výchovy citové:

- uspokojovat u dítěte potřebu bezpečí a jistoty
- rozvíjet u dětí sebevědomí a přiměřenou sebedůvěru
- poskytovat dětem žádoucí vzor mezilidských vztahů a společenského chování
- předcházet pocitům strachu a vést děti k jejich překonávání
- rozvíjet zážitky úspěchu (uspokojení dětí z výsledku vlastní činnosti)
- rozvíjet snahy dítěte o samostatnou manipulaci a experimentaci s hračkami a předměty denní potřeby
- rozvíjet veselé prožitky dětí a jejich sociální citění (občasnými slavnostmi)

- rozvíjet vzájemné citové vztahy dětí (společnými dárky a společnou hrou)
- rozvíjet u dětí kladný vztah k přírodě

Obsah sociální výchovy :

- rozvíjet kamarádské vztahy a sociální chování
- rozvíjet vzájemnou komunikaci dětí, vést je k počátkům spolupráce při činnostech
- rozvíjet společnou hru dětí
- vést dítě k citlivých a vzájemně ohleduplným projevům
- vést dítě k přiměřené opatrnosti
- vést děti k šetrnému zacházení s hračkami a předměty denní potřeby
- vést děti k udržování pořádku (osobních věcí, hraček)
- seznamovat děti s nejjednoduššími pravidly společenského chování
- vést děti k přiměřeně ukázněnému chování

Výtvarná výchova

Cílem výtvarné výchovy v dětské skupině je rozvíjet spontánní tvořivost dětí, vyvolávat radost a spokojenost prostřednictvím kreslení, malování a modelování, které patří k estetickým činnostem. Výtvarné činnosti jsou úzce spjaty s poznávacími možnostmi dítěte a mají svůj základ ve smyslovém a rozumovém poznání skutečnosti.

První výtvarný projev dítěte nic nezobrazuje a je na podkladě motorickém. Vychází z pohybu celého těla a postupně se soustřeďuje k pohybu paže, ruky a prstů. Tato činnost je pro dítě velmi důležitá, protože rozvíjí jeho přirozené schopnosti pro výtvarnou činnost.

Bezobsažná čáranice (12-18 měsíců)

Tvoří základní etapu výtvarného projevu, vychází z prvního kontaktu s výtvarným materiálem, tento výtvarný projev nic nezobrazuje, ale činí dítěti radost z trvalých stop vytvořených pohybem. Centrem pohybu je kloub ramenní, teprve později kloub loketní a zápěstní. Dítě koná pohyby výtvarným materiálem odshora šikmo k sobě, nebo zprava doleva. Pohyby jsou konány hrubým svalstvem.

Pečující osoba pouze umožňuje dítěti činnost, nezasahuje do ní.

Období bezobsažné čáranice nekončí náhle, ale plynule přechází v období obsažné čáranice.

Obsažná čáranice (18-24 měsíců)

S ohledem na postupný vývoj ruky, dítě začíná ovládat směr a velikost čar. Dokáže vědomě kreslit dlouhé a krátké čáry, vést je svisle, vodorovně a měnit jejich směr. Začíná kreslit různé velké kola vzhledem k uvolňujícímu se zápěstnímu kloubu. V čaráni začíná nabývat převahu kruhová čáranice. Metodické vedení je podobné jako u čáranice bezobsažné, dítě začíná spontánně sdělovat, co nakreslilo, proces kreslení zůstává hravý, dbáme na to, aby používaný výtvarný materiál byl měkký a výrazný.

S přibývajícími zkušenostmi, ve věku 24-30 měsíců, roste zájem dítěte o kreslení, převládá kruhová čáranice. Toto období se postupně prolíná se znakovou kresbou. Důležitý je i rozvoj fantazie a představivosti. Dítě své náhodně vzniklé grafické útvary připodobňuje k tvarově neurčitým částem přírody (k vodě, sněhu atp.). Jedná se o období počátku tvoření znaků.

Výtvarný materiál

- uhl, rudka, suchá křída, mastné křídly a voskové pastel, tuš a špejle, temperové a prstové barvy

Motivace kresby

- zážitky z vycházek, zážitky z domova, dojmy z pohádek a večerníčků

Znaková kresba (30-36 měsíců) - záměrné vytváření znaků pro jednotlivé předměty a jevy
První znak se u dítěte objevuje v čáranici. Rozvojem koordinace pohybů a postupným rozvojem ovládnutí drobných svalů ruky se kresba zpřesňuje.

Výtvarný materiál

- uhl, rudka, suchá křída, měkké tužky, mastné křídly a voskové pastely, tuš a špejle, temperové a prstové barvy, vytvářené koláží, používání přírodních materiálů, zapouštění do klovatiny, tupovací štětce, kouzlení s provázek, rozfoukávání barvy nebo tuše, otiskování, práce s razítky, voskem atp.

Hudební výchova

Hudební výchova se řadí k výchově estetické a již od nejútlejšího věku kultivuje, postupně rozvíjí estetické, tedy i hudební schopnosti a dovednosti.

Hudební výchova zároveň přispívá k potřebě hudbu poslouchat, prožívat ji a nacházet v ní uspokojení. Pro činnost v rámci hudební výchovy je velmi často typické, že mají skupinový charakter. Zcela přirozeně a nenásilně se při nich děti sdružují. Hudba je pro dítě hrou a zážitkem, v němž může projevit svou spontánnost, osobitost, pocity a nálady, dává mu příležitost k sebevyjádření. Zvláště si ceníme spontánních hudebních projevů, které jsou výrazem pohody a spokojenosti.

Hudební výchova si klade za cíl příznivě ovlivňovat tělesný a duševní vývoj dětí, rozvíjet soustředění na zvukové podněty a sluchovou citlivost za účelem postupného rozlišování hudebních a ostatních zvuků. Má vyvolávat kladné citové dojmy a přiměřeně intenzivní prožitky z poslouchání hudby, rozvíjet tak potřebu aktivní účasti v hudebních činnostech.

Obsah hudební výchovy :

- Hudební činnosti:

- sluchová výchova

- rozvíjet sluchovou citlivost na zvucích hudební a nehumánní povahy, postupně je vyjadřovat řečí, zpěvem a pohybem
- rozvíjet schopnost rozlišovat výrazné rozdíly ve výšce zvuku nebo tónu
- vést k rozlišování a slovnímu označování běžně užívaných hudebních nástrojů
- seznamovat děti sluchově i zrakem s několika hudebními nástroji, umožnit jim pokusy o rozeznání
- poslech hudby a zpěvu
- zpívat dětem písně rozmanitého charakteru
- doprovázet zpěv hrou na hudební nástroj
- zařazovat krátký poslech zpěvu či hudby do mimohudebních činností
- zařazovat hru na známé hudební nástroje do vyprávění příběhu z dětského světa
- hrát dětem krátké hudební skladbičky na hudební nástroj

- zpěv

- poskytovat a navozovat příležitosti k spontánním vokálním projevům
- podněcovat děti ke zpěvu krátkých melodických úryvků, popěvek a jednoduchých písní, spojovat zpěv dětí s rytmickým pohybem
- zařazovat známá říkadla, popěvky a písně do činnosti mimohudebního charakteru a podněcovat děti ke spoluúčasti

- zpěv a hudebně-pohybová výchova

- zařazovat popěvky a písně do činností mimohudebních
- hrát s dětmi jednoduché hudebně pohybové hry s doprovodem říkadla, popěvku nebo písně i s nástrojovým doprovodem
- tančit s dětmi jednoduché tanečky
- podněcovat děti k jednoduché pohybové improvizaci na říkadla, verše a hudební nástroj

- instrumentální činnost

- seznamovat děti sluchově i vizuálně s hudebními nástroji
- poskytovat dětem příležitost ke hře na hudební nástroje rytmického charakteru

Tělesná výchova

Tělesná výchova vychází z dětské spontánní pohyblivosti. Ve druhém a třetím roce se spontánní pohyby pozvolna mění v koordinovaný pohybový projev. Rozvíjejí se přirozené pohybové činnosti: chůze, běh, lezení, skok, házení. Pravidelným cvičením se zvyšuje odolnost dětského organismu vůči zátěži a zvyšuje se tělesná zdatnost. Pohyb podporuje všechny funkce organismu. Je důležitý pro tělesný rozvoj, látkovou výměnu, růst, chuť k jídlu a spánek. Rozvíjí samostatnost, odvahu, vytrvalost, družnost, zodpovědnost, disciplínu. Všestranný obsah tělesné výchovy v dětské skupině směřuje k vytvoření systému základních pohybových dovedností dětí, k dosažení optimální zdatnosti a odolnosti organismu a k získání dětí pro pohybovou aktivitu.

Obsah tělesné výchovy

Přirozené cviky:

- chůze-nacvičujeme správně držení těla
- běh
- skok
- lezení
- ovládání ruky

Zdravotní a dechové cviky

Zdravotní cviky zahrnují cviky dechové a relaxační, cviky k posílení svalů klenby nohy, cviky vyrovnávací a přímivé, které mají vliv na rozvoj hrudníku, správné zakřivení páteře, postavení pánve, posílení stěny břišní, pohyblivost kloubů. Cvičení s náčiním je pro dítě přitažlivější.

Cviky rovnováhy a odvahy

Cvičení s různým nářadím: kroužky, kostky s plastické hmoty, stuhy, kruh, míč, kuželky, panenka nebo medvídek, lavička, velká skládačka Bára, švédská lavička, kořenový koberec, válečky

Cvičení motivované dramatizací

Hudebně-pohybová výchova – motivace básničkou, říkankou, popěvkem nebo písní

Pohybové hry s pravidly

Hry v zimě a na sněhu

Pracovní výchova

Činnosti, které jsou obsahem pracovní výchovy, vedou k všestrannému rozvoji samostatnosti a tvůrčí aktivity dítěte a rozvíjejí ty jeho schopnosti a vlastnosti, které tvoří základ pracovních dovedností. Konkrétní obsah pracovní výchovy tvoří činnosti zaměřené na rozvoj sebeobsluhy a hygienických návyků, jemné motoriky, hry konstruktivní, napodobivé, hry s materiálem (pískem, modelínou), pomoc při práci dospělých.

Obsah pracovní výchovy

- rozvoj sebeobsluhy a hygienických návyků: stolování, osobní hygiena, svlékání a oblékání, obouvání,
- rozvoj jemné motoriky: navlékání tvarů, vkládání míčků, sbírání drobných tvarů, zasouvání dutých předmětů do sebe, vyhazování a přesypávání, provlékání děrované destičky, šroubování a zátkování, spojování tvarů, mačkání papírových koulí, lámání a zapichování špejlí, přelévání vody, skládání ubrousků, hra s hříbečkovou mozaikou, nalepování obrázků, stříhání nůžkami, šroubování

- konstruktivní hra : stavění do délky, stavět tzv. překlenutí prostoru, ohraničování a uzavírání prostoru, stavění do výšky, plošné stavění, kombinování stavebních a nestavebních materiálů
- nápodobivá hra : chování panenky, česání, ukládání, krmení panenky, projížďka kočárkem, společný úklid, péče o nemocnou panenku, hra na zahradníka, na kadeřníka, na kuchařku, na lékaře
- hra s pískem : plnění formiček, kbelíčků, stavby z písku, kreslení do písku
- hra s modelovací hmotou: trhání a uštipování, zapichování do modelíny, mačkání modelovací hmoty, válení kuliček, válení modelovací hmoty na podložce, krájení modelovací hmoty, koláže z modelovací hmoty, válení a tvarování modelovací hmoty v ruce
- pomoc při práci dospělých

Obsah péče:

- pečujeme o to, aby se dítě v zařízení cítilo spokojené
- pomáháme dítěti začlenit se do kolektivu
- pečujeme o hygienu dětí, myjeme jim ruce před jídlem i po ukončení stravování, malé děti, které ještě používají pleny pravidelně přebalujeme, větší děti vysazujeme na nočníky a záchodky
- pomáháme při stolování, malé děti krmíme, větší dle potřeby dokrmujeme
- pomáháme při oblékání na pobyt venku, převlékání do pyžámky, přezouvání, v případě potřísnění oděvu je neprodleně převlékáme do čistého, po odpoledním odpočinku děti učešeme a upravíme
- v zájmu bezpečnosti vodíme menší děti za ruku ze schodů i během vycházky
- pečujeme o dodržování pitného režimu během dne
- dětem pomáháme při různých aktivitách a výchovných zaměstnáních
- dohlížíme na bezpečnost dětí

Vypracovala: Iveta Prudká